

Hamzova léčebna

Výběr z výroční zprávy 2023

pro veřejnost

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**

VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Obsah

1. Úvodní slovo ředitele léčebny.....	3
2. Základní informace.....	4
2.1. Základní informace o zařízení.....	4
2.2. Právní vymezení a hlavní činnost.....	4
2.3. Organizační struktura	5
3. Ekonomické výsledky	7
3.1. Zhodnocení činnosti	7
3.2. Zdůvodnění hospodářského výsledku	7
3.2.1. Náklady	7
3.2.2. Výnosy	8
3.2.3. Pohledávky a závazky.....	9
3.2.4. Významné změny v oblasti majetku	9
3.2.5. Hospodářská činnost.....	10
3.2.6. Dotace	10
3.2.7. Zaměstnanci.....	11
4. Statistické údaje o zdravotní péči.....	11
4.1. Lůžková oddělení – primariáty	11
4.2. Průměrná ošetrovací doba	12
4.3. Překlady z krajů.....	12
4.4. Průměrná kategorie pacientů.....	12
5. Personální údaje	13
5.1. Vývoj počtu zaměstnanců.....	13
5.2. Členění zaměstnanců podle věku.....	14
5.3. Mzdové prostředky.....	14
6. Hamzův park a arboretum v roce 2021.....	15
6.1. Venkovní učebna přírodopisu.....	16
7. Pořádané akce v HL v roce 2023	17

1. Úvodní slovo ředitele léčebny

Rok 2023 byl úspěšný rok intenzivní práce ve všech kategoriích činností léčebny. Léčebna splnila své plány jak v oblasti léčebné péče, tak ale i v oblasti technické činnosti

a naplnila cíle ekonomické. Přes sice zdánlivě malé změny v systému poskytování léčebné péče v ČR, přece jen statisticky doložitelně pociťujeme stálý příliv pacientů vyššího věku.

Bohužel se ovšem též setkáváme se snahami „odložit“ pacienty s již malými perspektivami na zlepšení do našeho zařízení, které tento program rozhodně nemá. Chápeme v tomto zdravotní pojišťovny v jejich tlaku na větší možnost řízení pohybu pacienta při lůžkové péči. Z mnoha společenských důvodů je ovšem snaha rodin zcela opačná. Skvěle započaté náročné léčebné programy např. pro pacienty po cévních příhodách však naopak vinou nulové organizace péče končí tak, že pacient se z centrové nákladné péče nepřesouvá na potřebné dokončení léčebného programu do odborně vybaveného zařízení, ale je propouštěn domů s poznámkou „někde si najděte rehabilitaci“. Jde o následek prvotně nenastavené léčebné osy spolupráce odborných rehabilitačních ústavů s těmito centry. Je to ovšem často i laxnost našich kolegů, kteří mají o pacienty jen úzce profilovaný zájem.

Jiná skupina starostí ležela v roce 2023 na technických pracovnících, kteří připravovali již řadu let slibovaný program MZ pro posílení lůžek pacientů právě vyžadujících náročnou buď pooperační nebo postakutní péči po závažném onemocnění. Příčinou nebyly jen peníze, jako se vždy říká, ale též nečekané organizační problémy s výběrovým řízením pro rekonstrukci pav. M. Platné předpisy bránící jistě správně korupci, jsou často na straně druhé příčinou dohadů právníků, co, a jak, se má vykládat a plnit. Bohužel je potom na škodě vždy pacient, protože to stojí peníze ze zdrojů použitelných v jeho prospěch. Nakonec se naštěstí podařilo rozsáhlou rekonstrukci pav. M zahájit. Jde o původně budovu školní, danou do provozu v r. 1925. Její stav rozhodně nemohl vyhovovat ani dost tolerantním pacientům.

Radostnou částí naší činnosti byl rozvoj Hamzova parku a arboreta, který rozhodně pomáhá pacientům při léčbě, ale je i výtečnou ekologickou aktivitou léčebného zdravotního zařízení.

MUDr. Václav Volejník, CSc.
ředitel HL

2. Základní informace

2.1. Základní informace o zařízení

Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé

Státní příspěvková organizace MZ ČR, samostatný právní subjekt,

zřizovací listina MZ ČR z 29. 5. 2012, č. j. 17268-VI/2012

akreditované zdravotnické zařízení, certifikát SAK ČR, ev. č. 1462, ze dne 13. 10. 2022

certifikované pracoviště - Ortopedická protetika certifikát č.: 186975, ze dne 14. 1. 2023.

Košumberk 80, 538 54 Luže, IČ: 00183024, DIČ: CZ00183024,

www.hamzova-lecebna.cz, Infocentrum tel.: 469 648 147, info@hamzova-lecebna.cz

Obrázek 1 - Hlavní brána Hamzovy léčebny

2.2. Právní vymezení a hlavní činnost

Hamzova odborná léčebna je státní příspěvková organizace Ministerstva zdravotnictví ČR, samostatný právní subjekt. Zakládacím dokumentem je Zřizovací listina MZ ČR z 29.5.2012, č.j. 17268-VI/2012. Bližší vymezení činnosti upravuje statut HL.

Je rehabilitačním ústavem, který v souladu se zřizovací listinou poskytuje následné a dlouhodobé zdravotnické služby pro dětské i dospělé nemocné z celé ČR, nejvíce však pro klienty z Pardubického kraje a celé oblasti východních Čech. Hlavní náplní činnosti HL je poskytování lůžkové i ambulantní léčebně rehabilitační péče pro děti, dorost, dospělé

s pohybovým postižením, a to především z oblasti neurologických ortopedických onemocnění, ať už vrozených nebo získaných, včetně stavů poúrazových a pooperačních. Součástí Hamzovy léčebny je také oddělení Ortopedické protetiky, kde je zajišťována výroba individuálních ortopedicko-protetických pomůcek pro pacienty léčené v HL na lůžku či ambulantně a prodejna zdravotnických potřeb.

Léčebna má 505 lůžek, umístěných v jedenácti pavilónech, které se nacházejí ve velkém lesoparkovém areálu. Léčbu a potřebné služby zajišťuje cca **585** zaměstnanců, jak z řad zdravotníků, tak i hospodářsko-technické správy.

Od roku 2004 je léčebna prvním akreditovaným zařízením následné péče podle podmínek SAK, o.p.s. v České republice. V roce 2022 obhájila HL již šestou reakreditaci.

Pracoviště Ortopedické protetiky je držitelem certifikátu podle požadavků normy ISO 13485:2016, který se vztahuje na výrobu ortopedicko-protetických pomůcek pro dětské dospělé pacienty.

Předmět činnosti

HL poskytuje zdravotní služby a léčebně rehabilitační péči ve formě lůžkové péče následné a dlouhodobé, dále ambulantní péči primární a specializovanou. Zdravotní péči poskytuje zejména v oborech rehabilitační a fyzikální medicína, ortopedie, neurologie, dětská neurologie, chirurgie, klinická psychologie, geriatricie, dále poskytuje odbornou ošetrovatelskou péči (případně i zdravotně-sociální péči a respitní péči), dále péči a služby v oboru ortopedické protetiky a cílenou ergoterapii.

Při těchto činnostech zajišťuje ambulantní zdravotní péči v lékařských oborech souvisejících i smluvně zajištěných, výdej a prodej zdravotnických prostředků a zdravotnickou dopravní službu. Zdravotní péči poskytuje pro děti, dorost a dospělé včetně seniorů (vše i s průvodcem pojištěnce/doprovodem) z celé České republiky i ze zahraničí.

Další činnosti:

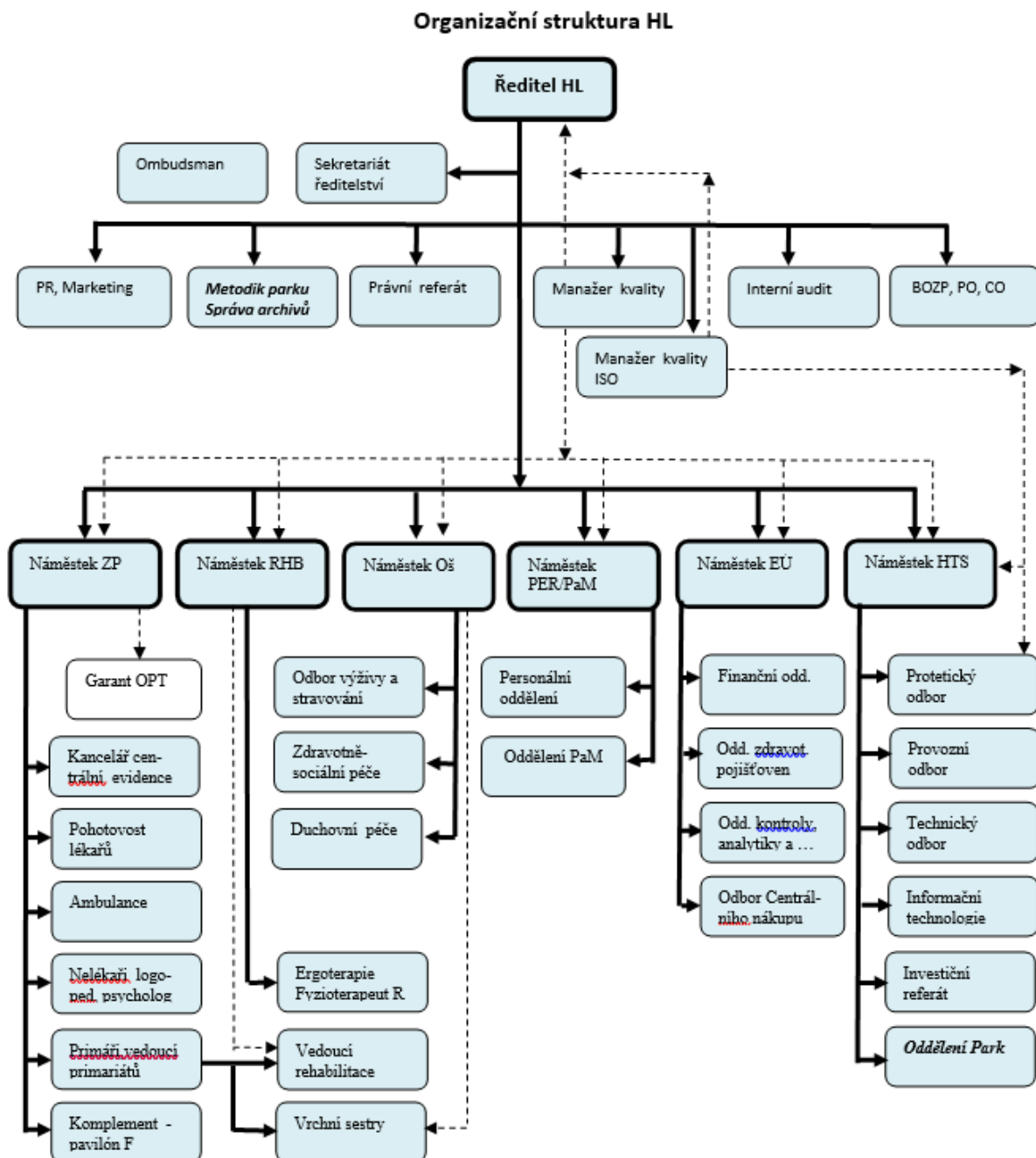
HL vykonává v rozsahu potřebném pro naplnění účelu svého zřízení i další činnosti:

- zajišťuje činnost ekonomickou, obchodní, provozní, technickou, investiční, administrativní a činnosti obslužných provozů v rozsahu potřebném pro naplnění účelu svého zřízení,
- poskytuje pobytové sociální služby,
- podílí se na odborné praxi žáků středních zdravotnických škol, vyšších odborných škol a vysokých škol v oblasti zdravotnictví ev. i školství
- je akreditovaným zařízením specializačního vzdělávání v oboru „rehabilitační a fyzikální medicína“.

2.3. Organizační struktura

V HL je uplatňována liniově-štabní organizační struktura. První linii a zároveň nejvyšší řídicí stupeň reprezentuje ředitel HL, kterému jsou přímo podřízeny pracovní pozice a činnosti: PR/marketing, metodik parku/správa archívů, Právní referát, manažer kvality, interní auditorka, pracovník BOZP/PO/CO (tj. bezpečnost a ochrana zdraví při práci/požární ochrana/civilní ochrana). Druhou linii neboli druhý stupeň řízení, taktéž přímo podřízený

řediteli HL, představují náměstci: náměstek zdravotní péče, náměstek pro léčebnou rehabilitaci, náměstek pro ošetrovatelskou péči, náměstek pro personální práci a mzdovou agendu, náměstek ekonomického úseku, náměstek hospodářsko-technické správy. Přitom platí, že jednotliví náměstci mají řídicí funkci svého úseku, tzv. štábu, tvořeného odborníky daného oboru.

Obrázek 2 - Organizační struktura

3. Ekonomické výsledky

3.1. Zhodnocení činnosti

Činnost léčebny byla v roce 2023 zaměřena především na plné využití lůžkového fondu. Průměrné využití lůžek za rok 2023 bylo 97,57 %. Průměrná kategorie léčených pacientů byla 2,58.

V průběhu roku 2023 byly prováděny plánované stavební opravy v celkové výši 21 720 tis. Kč. V oblasti investic bylo vynaloženo z vlastních zdrojů 21 116 tis. Kč na reprodukci investičního majetku.

Z dotačních prostředků (Fondu soudržnosti_45 %, NZÚ_55 %) bylo na investiční činnost vynaloženo celkem 2 196 tis. Kč na „Energetické úspory pav. C“.

Nejvýznamnější nákladovou položkou jsou i nadále mzdové náklady, které za rok 2023 dosáhly celkem 72,95 % celkových nákladů.

3.2. Zdůvodnění hospodářského výsledku

Hamzova léčebna dosáhla za období roku 2023 zisk ve výši 32 243 118,02 Kč, z toho v hlavní činnosti byl 29 681 724,13 Kč a v hospodářské činnosti 2 561 393,89 Kč.

Na HV se podílela řada faktorů. Mezi ty nejvýznamnější jistě patří:

- Vyšší počet vykázaných OD oproti roku 2022 (o 2 832 OD více) a tím dosažení průměrného využití lůžkové kapacity 97,57 %.
- Rostoucí počet OD realizovaných v komplexním intenzivním rehabilitačním programu (tzv. kranioprogram) a v komplexní intenzivní léčebně rehabilitační péči pro děti s DMO (tzv. KILP).
- Meziroční růst PS/OD byl ve výši 8 % oproti roku 2022.

Nelze ale opomenout řadu realizovaných opatření směřujících na úspory energií, či výběr cenově nejvýhodnějších nabídek v rámci výběrových řízení na dodavatele širokého spektra komodit (SZM, léků, nábytku, přístrojů, strojů a dalšího zařízení).

V roce 2023 byla vynaložena na opravy a technické zhodnocení částka 21 696 tis. Kč, na investiční činnost z vlastních zdrojů 21 116 tis. Kč. Dotační prostředky z fondu „Nové zelené úsporám“, Fondu soudržnosti a MZ ČR byly čerpány na akci „Zateplení budovy C“ v celkové výši 2 196 tis. Kč. Významnou akcí roku 2023 bylo zahájení rozsáhlé rekonstrukce budovy pav. M z dotačních prostředků Národního plánu obnovy a MZ ČR.

Dosažený kladný HV byl přerozdělen do fondů HL k jejich efektivnímu, účelnému a hospodárnému využití v souladu s principem správného hospodáře.

3.2.1. Náklady

U materiálových nákladů byla překročena jejich plánovaná výše pouze o 30 tis. Kč. Meziročně se celkové materiálové náklady snížily o 19 tis. Kč. K nejvýznamnějšímu meziročnímu nárůstu nákladů došlo u nákladů na potraviny (o 2 450 tis. Kč) v důsledku nárůstu cen potravin a zvýšení hodnoty stravovací jednotky/den ve 4. čtvrtletí roku.

Celkové náklady na energie byly 28 220 tis. Kč, meziročně vzrostly o 11,30 %. Z toho náklady na zemní plyn byly 7 277 tis. Kč. Jeho spotřeba v m³ byla v roce 2023 nižší o 31,36 %. Hlavní příčinou jeho nižší spotřeby byly velmi příznivé klimatické podmínky v zimním období roku 2023 a zavedení úsporných opatření zaměřených na snižování spotřeby tepla v objektech HL. Podstatný vliv na meziroční srovnání má ale přerušení dodávek tepla z kogenerační jednotky ve 2. polovině roku 2022, kdy toto nedodané teplo bylo nahrazeno zvýšenou výrobou tepla z vlastní kotelny, a tím tedy i vyšší spotřebou ZP.

Spotřeba elektřiny byla 5 647 tis. Kč, tj. o 16,69 % nižší než v r. 2022. Vliv na toto snížení mají provedená úsporná opatření směřovaná ke snižování spotřeby el. energie.

Ve spotřebě vody došlo k jejímu nárůstu o 3 %. Náklady na srážkovou vodu byly 587 tis. Kč. Léčebna využívá vodu z vlastního vrtu, ta v roce 2023 tvořila 61,34% celkové spotřeby vody.

V oblasti oprav, údržby a technického zhodnocení majetku byly v roce 2023 vynaloženy celkové náklady ve výši 21 720 tis. Kč. Největší podíl tvořily drobné stavební opravy, opravy bytového hospodářství a opravy podlahových krytin.

Náklady na služby dosáhly částky 13 615 tis. Kč, plánovanou výši pro rok 2023 nepřekročily. Meziročně nedošlo k významným změnám ve struktuře nákladů na služby.

Celkové osobní náklady za rok 2023 vzrostly na 444 214 tis. Kč (tj. o 8,92 % více) oproti roku předchozímu. Osobní náklady v roce 2023 tvořily 72,95 % celkových nákladů. Průměrný měsíční plat meziročně vzrostl o 7,09 % (ze 48 515 Kč na 51 959 Kč). Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců vzrostl o 7,18 na hodnotu 559,89.

Výše nákladů na odpisy byla 18 277 tis. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení odpisů o 741 tis. Kč

3.2.2. Výnosy

Výnosy za rok 2023 dosáhly 641 163 tis. Kč a oproti stejnému období minulého roku došlo k jejich zvýšení o 28 644 tis. Kč (o 4,68 %).

Zdravotní služby

Rozhodující objem výnosů tvořily tržby od zdravotních pojišťoven. Celkový počet OD v roce 2023 byl 179 966, tj. o 2 832 OD vyšší než v roce předchozím. Průměrné využití lůžkové kapacity za rok 2023 dosáhlo 97,64 %.

Výnosy za ambulanci byly 7 672 tis. Kč. Oproti roku 2022 bylo vykázáno o 721 tis. bodů více (tj. o 9,83 % více).

U zdravotnické přepravy sanitním vozem došlo k poklesu výnosů na částku 794 tis. Kč a oproti roku 2022 se jedná o pokles ve výši 12,75 %. Jedná se již o opakovaný, klesající trend způsobený častou poruchovostí zastaralého sanitního vozidla (najeto o 12 % km méně).

Meziroční nárůst o 11,71 % byl zaznamenán ve výnosech za výrobu individuálních ortopedicko-protetických pomůcek vyrobených v oddělení ortopedické protetiky.

Výnosy za poskytnuté zdravotní služby od samoplátců byly 997 tis. Kč, což bylo o 14,07 % více než v roce předchozím.

Nezdravotní služby

Výnosy za stravování zaměstnanců byly 4 730 tis. Kč, meziročně poklesly o 10,31 %. V případě ubytování zaměstnanců vzrostly výnosy o 38,13 % a dosáhly výše 583 tis. Kč. Ve výnosech z pronájmů nemovitého a movitého majetku bylo dosaženo 5 483 tis. Kč, což představuje srovnatelnou výši s minulým rokem.

Ostatní výnosy

Výnosy za stravování externích strávníků byly 3 496 tis. Kč (o 296 tis. Kč méně než v roce 2022) v důsledku ukončení odběrů drobných odběratelů. Tržby z prodeje elektrické energie (900 tis. Kč) byly srovnatelné jako v minulém roce.

V ubytování pro cizí dosáhla léčebna výnosů ve výši 851 tis. Kč, tj. meziroční nárůst o 39,28 %.

Léčebna ve vlastní spalovně odpadů spálila celkem o 39 tun odpadu méně než v roce 2022 ale dosáhla o 18,33 % výnosů více. Důvodem vyšších výnosů při nižším množství spálených odpadů je nárůst cen za 1 kg spáleného odpadu vlivem zvýšené poptávky.

Výnosy za prodej tepla dosáhly 2 394 tis. Kč, meziročně se pohybovaly ve srovnatelné výši.

3.2.3. Pohledávky a závazky

Stav pohledávek celkem k 31. 12. 2023..... 48 101 tis. Kč

z toho: krátkodobé.....48 099 tis. Kč

dlouhodobé.....2 tis. Kč

Stav závazků celkem k 31. 12. 2023 70 201 tis. Kč

z toho závazky po lhůtě splatnosti..... 0 tis. Kč

HL hradí své závazky ve lhůtě splatnosti. Objem závazků k dodavatelům činí 9 563 tis. Kč a meziročně se zvýšil o 3 787 tis. Kč. Jedná se o závazky krátkodobé.

3.2.4. Významné změny v oblasti majetku

V roce 2023 čerpala léčebna z fondu reprodukce majetku 21 116 tis. Kč. Pro eliminaci rizik spojených s posunem plánované výplaty záloh z NPO v roce 2024 na investiční akci „Rekonstrukce pavilonu M“ bylo v roce 2023 se souhlasem zřizovatele převedeno 17 500 tis. Kč z rezervního fondu do fondu reprodukce.

Významnými změnami spojenými s oblastí majetku bylo vynaložení nákladů na:

- SW + server - virtualizace (2 298 tis. Kč),
- Projektové dokumentace (2 538 tis. Kč),
- Blixer stolní, el. konvektomat, myčka nádobí (1 880 tis. Kč),
- Energetické úspory pav. C (7 080 tis. Kč),
- Modernizace pav. M (3 167 tis. Kč).

3.2.5. Hospodářská činnost

Všechna střediska v rámci hospodářské činnosti dosáhla kladného HV v celkové výši 2 561 tis. Kč. Za období roku 2023 nedošlo k žádné významné změně aktiv či pasiv.

3.2.6. Dotace

3.2.6.1. Provozní dotace

Léčebna obdržela v I. čtvrtletí 2023 provozní dotaci ve výši 130 tis. Kč od Statutárního města Pardubice na projekt „Zdravá dětská noha“. Jednalo se o preventivní program zaměřený na včasnou diagnostiku funkčních vad nohou u žáků prvních tříd pardubických základních škol.

Zaměstnanci ortopedické protetiky vyšetřili na tenzometrické desce celkem 825 dětí z prvních tříd. Vyšetření je pro pacienta nebolestivé, nezátěžující. Výsledky projektu ukazují, že třetina dětí (36,48 % z vyšetřených dětí) v předškolním věku má funkční vadu nohou, která pokud není včas řešena, může v dalších letech vést k vážným zdravotním problémům. Nejde tedy primárně jen o vadu nohou jako takovou, ale o vliv na řetězení dalších změn pohybového aparátu.

Brzký záchyt a řešení takovéto vady je prevencí možných problémů v dalších letech např. skoliózy, ale i bolestí zad, hlavy, kloubů, dřívějšího nástupu artrózy a podobně. Včasné odhalení a náprava těchto vad je investicí do dalšího zdárného vývoje dítěte.

Poskytnuté finanční prostředky byly využity hospodárně, efektivně a účelně v souladu s podmínkami smlouvy.

3.2.6.2. Investiční dotace

Z dotačních prostředků (NZÚ, FS, MZ ČR) bylo na investiční činnost vynaloženo celkem 2196 tis. Kč na akci „Energetické úspory pav. C“.

3.2.7. Zaměstnanci

Celkový evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2023 je uveden v tabulce níže.

Kategorie	počet
Lékař	23
Zdravotní sestra	146
Ostatní zdravotničtí pracovníci	197
THP	81
Ostatní nezdravotničtí pracovníci	138
Celkem	585

4. Statistické údaje o zdravotní péči

4.1. Lůžková oddělení – primariáty

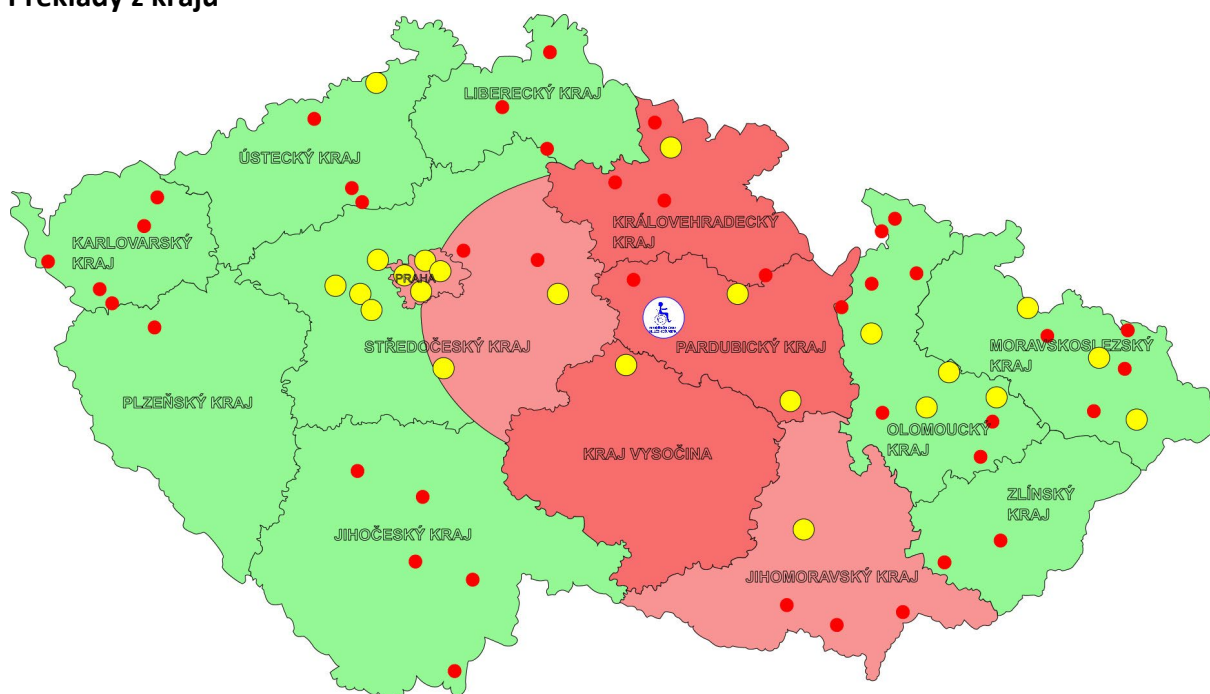
Zdravotní péče je zajišťována činností pěti primariátů na odděleních v deseti pavilónech viz tabulka níže Tab. 2: Primariát rehabilitace I. – IV. Činnost jednotlivých primariátů je prezentována statistickými údaji viz níže Tab. 3: Překlady a návrhy, Tab. 4: Průměrná ošetřovací doba, Obr. 5: Překlady z krajů, Tab. 5: Struktura ošetřovacích dnů podle jejich typů, Tab. 6: Průměrná kategorie pacientů dle oddělení.

Primariát rehabilitace	Pavilón
I.	K, V
II.	A, I
III.	Lůžkové oddělení ošetřovatelské péče (dále jen C-LOOP)
IV.	G, D, Spinální rehabilitační jednotka (dále jen SRJ)
V.	E, M/B

4.2. Průměrná ošetrovací doba

Oddělení	Průměrná ošetrovací doba ve dnech	Oddělení	Průměrná ošetrovací doba ve dnech
Pavilón A	38	Pavilón K	27
Pavilón B	--	Pavilón I	35
Pavilón E	31	Pavilón D	39
Pavilón M	30	Pavilón V	29
Pavilón SRJ	62	Pavilón C	49
Pavilón G	32		

4.3. Překlady z krajů

Obrázek 3 - Překlady z krajů

4.4. Průměrná kategorie pacientů

Oddělení	Průměrná kategorie
Pavilón A	2,53
Pavilón D	2,68
Pavilón G	2,39
Pavilón I	2,54

Pavilón K	1,95
Pavilón E	2,16
Pavilón M	3,49
Pavilón V	1,37
Celkem OD 00722	2,16
Pavilón E	1,92
Pavilón M	2,65
Celkem OD 00727	2,65
Celkem G, SRJ OD 00725	3,57
Celkem LOOP OD 00705	3,68
Celkem	2,58

5. Personální údaje

5.1. Vývoj počtu zaměstnanců

Průměrný přepočtený evidenční počet za rok 2023	559,89
Průměrný přepočtený evidenční počet za rok 2022	552,71
Podíl 2023/2022 v %	101,30 %

Vývoj počtu zaměstnanců je v souladu s plánem na rok 2023. Vyšší počet zaměstnanců byl způsoben především zástupy za dlouhodobé nemoci.

Léčebna splnila podmínky minimálního personálního vybavení dle vyhlášky 99/2012 Sb. V roce 2023 bylo sjednáno 52 nástupů a 50 odchodů z pracovněprávního vztahu v HL. V tomto roce opět probíhaly stáže studentů, a to 42 studentů fyzioterapie/ergoterapie a 21 studentů ostatních oborů (logopedie, psychologie, ošetrovatelská péče, zdravotně sociální pracovník, IT a ekonomika). V letních měsících bylo přijato do léčebny cca 29 brigádníků jako výpomoc v době dovolených (úklid na zdrav. odděleních, areál a park, prádelna, údržba).

5.2. Členění zaměstnanců podle věku – přepočtený ev. počet k 31. 12. 2023

Věk	Celkem	%
do 24 let	16	3%
25 – 29 let	14	3%
30 - 34 let	31	6%
35 - 39 let	38	7%
40 - 44 let	73	13%
45 - 49 let	105	19%
50 - 54 let	121	22%
55 - 59 let	88	16%
60 a více	73	13%
Celkem	559	100%

..

5.3. Mzdové prostředky

Meziroční růst mzdových prostředků byl způsoben:

- výplatou odměn v červnu, říjnu a prosinci 2023 všem zaměstnancům HL,
- změnou platových tříd od 1. 1. 2023 u kategorií všeobecná sestra DiS., ergoterapeut, ortotik protetik, nutriční terapeut a lékař (novela nařízení vlády č. 222/2010 Sb., katalog prací),
- zvýšením osobních příplatků od 1. 7. 2022 u nezdravotníků,
- navýšením platových tarifů od 1. 9. 2022 u nezdravotníků (novela nařízení vlády 341/2017 Sb.).

Došlo tak alespoň k částečnému narovnání platů nezdravotníků oproti zdravotnickým profesím, u kterých byly navýšeny tarifní platy již od 1. 1. 2022.

Vývoj průměrné mzdy v letech 2011-2023:

	Kategorie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023/2022 v %
101	Lékař	52 983	51 607	48 810	53 402	67 560	76 121	88 559	93 121	98 653	100 833	102 869	104 392	117 865	112,9%
305	Všeobecná sestra	28 175	29 201	27 698	29 764	31 941	33 187	36 537	41 875	50 089	61 256	66 941	63 370	65 206	102,9%
407	Ergoterapeut	21 326	22 592	20 779	24 715	27 006	25 044	27 032	33 292	39 481	47 462	51 762	48 733	50 221	103,1%
410	Zdrav. soc. pracovník	24 254	24 411	23 329	24 869	27 831	28 145	31 244	36 121	42 024	53 012	54 525	50 059	54 017	107,9%
414	Ortotik-protetik	26 926	26 202	24 094	26 813	27 510	29 712	29 530	37 407	39 244	47 197	52 337	50 257	53 686	106,8%
415	Nutriční terapeut	28 138	27 677	25 835	28 778	31 258	33 719	36 350	40 726	43 492	51 513	56 459	54 343	61 241	112,7%
424	Praktická sestra							27 053	29 027	33 045	41 494	45 577	44 603	45 801	102,7%
522	Psycholog a kl. psycholog	56 030	56 481	45 575	31 880	31 722	32 748	38 735	42 120	48 439	55 104	59 359	59 616	62 547	104,9%
523	Klinický logoped	32 040	33 891	30 127	32 978	36 196	40 974	43 303	46 154	54 606	61 855	64 134	62 589	67 868	108,4%
524	Fyzioterapeut	26 404	25 389	25 197	26 881	29 364	30 123	33 191	38 002	46 487	54 959	57 756	54 966	57 899	105,3%
636	Ošetřovatel	19 777	20 722	19 841	19 612	20 778	24 531	26 654	28 961	33 768	45 478	47 284	42 826	43 853	102,4%
637	Masér	16 491	17 318	16 700	17 747	17 999	18 979	20 696	21 696	28 715	38 977	40 682	37 268	38 383	103,0%
640	Řidič sanitky		21 006	19 160	22 014	24 110	26 057	28 257	30 283	33 209	42 915	46 750	42 318	44 597	105,4%
642	Sanitář	18 075	18 535	17 824	19 043	20 463	21 090	22 805	25 086	30 178	36 307	43 064	38 594	40 204	104,2%
920	Vychovatel	20 126	18 488	18 505	20 932	21 094	24 133	26 637	29 488	33 498	40 409	43 238	41 288	46 288	112,1%
930	THP	24 167	23 873	22 615	24 419	26 946	28 981	31 692	34 436	38 509	44 063	47 686	47 206	53 731	113,8%
940	Dělníci	16 587	17 266	16 133	17 474	18 573	18 579	20 399	22 460	27 564	34 308	35 608	35 234	38 882	110,4%
943	Uklízečky	12 814	13 053	12 655	12 787	13 992	15 288	17 152	18 888	22 565	29 872	30 043	30 145	33 770	112,0%
	Průměrný plat v HL	22 959	23 430	22 190	23 612	25 944	26 946	29 738	33 106	36 760	43 022	50 805	48 515	51 956	107,1%

6. Hamzův park a arboretum v roce 2023

Od ledna 2023 probíhala v arboretu revitalizace keřů. Arboretum je, jako každý podobný objekt, postaveno na estetickém vzhledu a funkci zeleně. Ta má několika typů: Travnaté otevřené plochy, tvořící kontrast k vysoké, stromové zeleni, jsou jen zdánlivě neměnné. Přesto i v nich probíhá téměř automaticky neustálá řada změn. Výběžkaté trávy se „přemisťují“ samy, travnaté se rozrůstají, kvetoucí byliny se vysemeňují atd. V detailu není žádný trávník neměnnou kulisou, ale objektem plným života.

Nezbytným doplňkem jsou výsadby letniček a trvalek. Ty jsou naopak už na první pohled velmi proměnné; letničky je třeba rok co rok vysazovat, trvalky by měly měnit místo a podobu nejpozději v řádu pěti let. Nejstabilnějším prvkem jsou ovšem stromy, tzv. vysoká zeleň. Musíme být vděční zakladateli léčebny profesoru Hamzovi, že inicioval výsadbu stromů v souběhu s výstavbou léčebných budov. Následníci prof. Hamzy v jeho intencích pokračovali, takže kostra parku je zdánlivě stabilní. Zasahuje se do ní jen v odůvodněných případech.

Vzhledem k tomu, že Hamzovo arboretum je členem Unie botanických zahrad České republiky, musíme dbát na zachování a rozšiřování druhového (odrůdového) spektra. V posledních dekádách se arboretum zaměřilo na výsadbu specializovaných skupin, v nichž právě keře hrají hlavní úlohu.

Jako jeden příklad za všechny to jsou skupiny keřů, jejichž odrůdy mají po celou sezonu barevně odlišné listy: červenavé, žlutavé, bělavé, stříbřité atd.

Obrázek 4 - dr. Václav Větvíčka v arboretu Hamzovy léčebny

Byly vysazeny na několika místech v arboretu. Arboretum tak bylo obohaceno celkem o více než 300 nových druhů a kultivarů. Celkový počet je již více než 1000 taxonů (druhů a odrůd) stromů, keřů, lián, bambusů a bylin. Stále ale zůstávají v areálu parku a arboreta dřívější, tzv. zahuštěné výsadby, zejména ty, které byly zmíněny u pat některých pavilónů.

Na jaře se konala akce Květy v květnu pro všechny obdivovatele rozkvetlého arboreta, které je současně i zajímavou botanickou zahradou Pardubického kraje. Programem Květy v květnu provázeli návštěvníky dr. Václav Větvíčka.

Koncem měsíce května navštívil arboretum prezident Unie botanických zahrad ČR a na červnovém setkání kurátorů Národních sbírek v Průhonické botanické zahradě byly buky a lípy Hamzova arboreta přijaty jako čekatelské sbírky.

Dne 26. června jsme si připomněli smutné ráno v Hamzově parku a arboretu, kdy před 15 lety vichřice za pár minut velmi značně poničila sbírkový fond. Celkově bylo tehdy výrazně poškozeno 185 stromů; v tom včetně 25 vývrátů a 33 polomů.

6.1. Venkovní učebna přírodopisu

Park mimo své botanické hodnoty přináší každému radost a našim pacientům i vlastně formu léčby - ergoterapeutické aktivity, (pohyb, čistý vzduch, zvýšená vlhkost, zvýšené množství kyslíku). Stejně jako v jiných slavných lázních i zde probíhá skutečná terapie ovzduším. Jsme si vědomi skutečnosti, že cílené využívání smyslové aktivizace v rámci léčebného procesu je zvláště vhodné nejen pro seniory, ale i pro osoby se specifickými potřebami v dětském i dospělém věku a dále všem dětem obecně.

Neméně důležité je také využití Hamzova parku a arboreta k dalším volnočasovým aktivitám, ke kterým právem patří zájmová ergoterapie pro pacienty, výuka, poznání i výzkum. Chceme-li poznávat přírodu, nejde to jinak, než si ji skutečně zažít. K tomu nám výborně poslouží venkovní učebna Meráno, kde přímo navazujeme na tradici MUDr. Františka Hamzy, který vybudoval venkovní učebny již na počátku minulého století.

Pro kvalitu prostředí a samozřejmě v souladu s Hamzovými myšlenkami o „školské výchově“ s důrazem na vzdělání, jsme vytvořili zajímavé a funkční prostředí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání všech osob, které projeví zájem o badatelskou výuku. Chceme-li poznávat přírodu, nejde to jinak, než si ji skutečně zažívat. Hlavní důraz klademe na smyslové vnímání a vlastní prožitek v duchu zásady Hamzovo arboretum učí umění vnímat vše kolem sebe všemi smysly.

I letos jsme se zapojili do tzv. ptačí hodinky, kdy jsme sčítali ptáky na dvou krmítkách, i když v Hamzově arboretu jich je v současné době rozmístěno již osm. Pozorování a sčítání probíhalo nejen u Venkovní učebny Meráno, ale i v krmítku u dětského pavilónu E. Sčítali jsme vždy jednu hodinu a sečtené druhy a počty ptáků jsme následně zaznamenali do elektronického formuláře na stránkách České společnosti ornitologické.

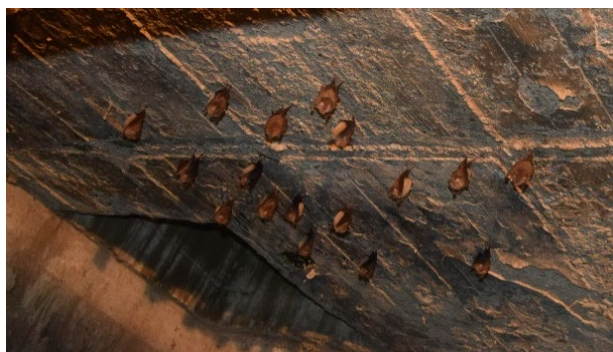
Novinkou loňského roku byl výsev květinových koberců pro podporu biodiverzity. U každého typu „koberec“ byl umístěn popis rostlinných druhů. V rámci programů Venkovní učebny přírodopisu mapujeme zvláště chráněné druhy.

Obrázek 5 - Venkovní učebna přírodopisu

Obrázek 6 - Vnitřní učebna přírodopisu

Obrázek 7 - Zimoviště vrápenců

V září byl zahájen nový projekt Venkovní učebny přírodopisu, jehož cílem je mapování podmínek pro výskyt vrápence malého. Projekt odborně dozoruje RNDr. Vladimír Lemberk. Obsahem našeho bádání je měření teplot v lokalitách, kde je z předchozích dob jejich výskyt ověřen, nebo je předpoklad jejich dalšího výskytu. Postupným měřením teplot prostředí, kde se vrápenci vyskytují, je zjišťování skutečnosti, která teplota je pro tento druh optimální v době zimování, a jaká teplota jim

vyhovuje v době podzimních přechodných úkrytů.

Zdá se totiž, že většina vrápenců se v arboretu vyskytuje přechodně na jaře a hlavně na podzim (soudíme podle nalezeného trusu), ale zimuje jinde. Je také možné, že díky vstřícnému přístupu odboru HTS, kdy v roce 2021 došlo k zajištění vletových otvorů v nadzemních větracích šachtách, bylo při kontrole zjištěno, že se počet zimujících vrápenců pomalu zvyšuje, a tak se díky úpravě podmínek mohou počty zimujících vrápenců zvyšovat. V arboretu je prokazatelně určeno šest druhů, které v Hamzově léčebně využívají letní i zimní úkryty.

Vzhledem k velkému výskytu počtu jedinců a druhů, zahrnuje podpora a ochrana biodiverzity Hamzova arboreta tedy i ochranu netopýrů. Všechny druhy netopýrů vyskytující se v České republice jsou zákonem chráněné (Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a prováděcí vyhláška č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Právní ochraně podléhají také netopýry užívaná sídla – a to jak přirozená, tak umělá. Pro zásah do jejich sídla nebo činnosti způsobující jejich rušení je proto třeba souhlasu orgánu ochrany přírody, které mimo území CHKO a NP vydává odbor životního prostředí příslušného krajského úřadu, o který v případě potřeby žádáme.

7. Pořádané akce v HL v roce 2023

Leden

- 20. 1. Slavnostní otevření pavilónu C
- 25. 1. Jarní putování v Himalájích

Únor

- 17. 2. Loutky v nemocnici – MAUGLÍ

Březen

- 17. 3. Loutky v nemocnici – MEDVĚD, KTERÝ NEBYL

Duben

- 5. 4. Zelený čtvrtek - Velikonoční dopoledne pro děti

Květen

- 5. 5. Světový den hygieny rukou

15. 5. Den ošetřovatelství

18. 5. Květy v květnu

20. 5. Veteráni Pardubice

Červen

1. 6. Dětský den

21. 6. Letní den

Červenec

21. 7. Loutky v nemocnici OTESÁNEK

Srpen

18. 8. Loutky v nemocnici Husy na tahu

19. 8. Setkání historických veteránů

24. 8. Svět Muzikálů

29. 8. - 4. 9. Týden jízdy pro Den poranění míchy

Září

8. 9. Cirkus Paciento

13. 9. Setkání důchodců HL

29. 9. Loutky v nemocnici – BLEDEMODRÝ PETR

Říjen

13. 10. Loutky v nemocnici – ZVÍŘÁTKA A LOUPEŽNÍCI

Listopad

3. 11. Loutky v nemocnici – PRALIDI

9. 11. Zapálení svíčky za děti z Košumberka

14. 11. Světový den Diabetu

15. 11. Stop Dekubitům

30. 11. Slavnostní rozsvícení Vánočního stromu

Prosinec

5. 12. Čerti v HL

Obrázek 8 - Slavnostní otevření pavilónu C

Obrázek 9 - Loutky v nemocnici

Obrázek 10 - Velikonoce v Hamzově léčebně

Obrázek 11 - Rozsvícení vánočního stromu

Seznam zkratk

HL	Hamzova léčebna
BOZP, PO, CO	bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární ochrana, civilní ochrana
OD	ošetřovací den
HV	hospodářský výsledek
PS	paušální sazba
ZP	zdravotní pojišťovna
C-LOOP	Lůžková ošetřovatelská péče v pavilónu C
SRJ	Spinální rehabilitační jednotka
OD	ošetřovatelský den